

[Udenrigsministeren.]

deltage i forsvaret af det demokratiske Europa, har ikke ændret sig i den forløbne tid, og derfor skulle Lissabon-mødet heller ikke tage stilling til, om Vesttyskland i det hele taget skal være med i det vestlige forsvar. Det har forlængst fundet den fornødne tilslutning. Derimod beskæftigede man sig på mødet indgående med spørgsmålet om forholdet mellem Atlantpagtorganisationen og den europæiske hær, som seks stater for tiden forhandler om dannelsen af. Det er snart et års tid siden, det blev klart, at Vesttysklands deltagelse i det demokratiske Europas forsvar kun kunne finde sted ved de tyske styrkers indarbejdelse i en europæisk hær; kun herved kunne man forvente at få fransk tilslutning til den praktiske gennemførelse af Bruxelles-beslutningerne af 1950 og at opfylde Vesttysklands krav om ligestilling, idet de restriktioner, som pålægges Vesttyskland indenfor Europahæren, i det store og hele også vil gælde for de andre lande. Det, der er målet for Europahæren, er en fuldstændig sammensmeltning af deltagerstaternes styrker under en fælles ledelse — det drejer sig som bekendt om Frankrig, Tyskland, Holland, Belgien, Luxembourg og Italien —, hvorved forsvarsstyrkernes fælleseuropæiske karakter vil blive garanteret ved en så vidtgående integrering, som militære, menneskelige og materielle hensyn tillader. Af den rapport, som blev forelagt Lissabon-mødet, ses det, at man som et fjernere mål har udviklingen af en egentlig føderation de pågældende stater imellem for øje, hvadenten denne nu tager form af et statssamfund eller en mindre fast sammenslutning, en såkaldt forbundsstat.

Således som planen forelå på Lissabon-mødet — den er jo stadig under udarbejdelse —, og som vi senere har hørt om dens udvikling, er den mindre føderativ i sin karakter, end man oprindeligt forudsatte fra de seks staters side. Modstanden er her særlig kommet fra hollandsk og belgisk side. På Lissabon-mødet godkendtes de principper, som var fremstillet i rapporten om forhandlingerne om Europahæren, og man tiltrådte en rapport fra militærkomiteen, der gik ud på, at systemet med en Europahær indenfor den fælles forsvarsstyrke i Europa kunne accepteres ud fra et rent militært synspunkt. Endvidere godkendte man i princippet et forslag om forholdet imellem NATO og det europæiske forsvarsfællesskab, som blev forelagt af stedfortræderrådet.

Forholdet mellem de to organisationer skal, når Europa-traktaten engang er ved-

taget, herefter tilrettelægges således, at Europahæren straks ved sin oprettelse henlægges under den øverstkommanderende for de fælles forsvarsstyrker i Europa og derigennem bliver underlagt NATOs politiske og strategiske ledelse. Der skal finde gensidig rådslagning sted mellem Atlantrådet og forsvarsfællesskabsrådet, ligesom der vil blive tilvejebragt et løbende samarbejde på det tekniske område mellem NATOs og forsvarsfællesskabets civile organer og officerer fra Europahæren vil blive knyttet til den øverstkommanderendes stab.

Det spørgsmål, der naturligt rejser sig for alle de stater, der ikke uden betænkelighed har tilsluttet sig tanken om Vesttysklands delvise oprustning og deltagelse i Vesteuropas forsvar, er, om de nødvendige garantier er tilstede mod en virkelig tysk militarisering. Det er den fremherskende opfattelse, at hvis Europahæren bliver organiseret som planlagt, vil Tysklands oprustning opfylde de krav om garanti mod en genrejning af selvstændige tyske militærorganer, som man enedes om i Bruxelles. På en måde kan det siges, at garantierne er blevet stærkere, end man forudså i Bruxelles. På det tidspunkt forelå ikke nogen nærmere udarbejdet plan om Europahæren, men man tænkte sig de tyske enheder stillet under general Eisenhower på samme måde som andre landes bidrag til det fælleseuropæiske forsvar. I Europahæren vil der blive tale om et langt nøjere administrativt og praktisk samarbejde på alle områder. Indenfor Atlantpagten kunne der ikke blive tale om, — således som man nu tænker sig — at forsvarsfællesskabet ville udvikle sig til en forsvarsføderation, hvor de enkelte lande afgiver deres suverænitet på forsvarets område til en overstatlig autoritet. Jeg bør dog nævne, at de nationale enheder i den plan, der nu foreligger for os, er blevet større, end man oprindeligt forestillede sig, men dette opvejes af den faste koordinering mellem de forskellige landes styrker, som Europahæren forudsætter.

Et vigtigt spørgsmål i forbindelse med hele den nye organisation er problemet om de gensidige garantier mellem NATO og Europahæren. Det er naturligvis forudsætningen for samarbejde mellem de to organisationer, at det europæiske forsvarsfællesskab — som Europahærens officielle navn er — skal indeholde en garantibestemmelse af samme type som Atlantpagtens § 5, hvor efter medlemmerne af Europahæren forpligter sig til at betragte et angreb på Atlantpagtens område som et angreb på sig selv, d. v. s. en forpligtelse for Vesttyskland.